

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1 Overordnet baggrund for forslaget

Ved landstingsforordning nr. 6 af 17. oktober 1990 om kirkegårde (Kirkegårdsforordningen) er der fastsat regler om oprettelse af kirkegårde, nedlæggelse af grave og kirkegårde og om retten til at blive begravet på en kirkegård. Det er under hensyn til samfundsudviklingen fundet hensigtsmæssigt at foretage en revision af den nu 25 år gamle forordning. I denne forbindelse foreslås samtidig fastsat regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald. Det er fundet hensigtsmæssigt at samle disse bestemmelser i samme Inatsisartutlov.

Ved udarbejdelsen af Kirkegårdsforordningen blev det anført i bemærkningerne hertil, at der var en tendens til ændring af den traditionelle udformning af kirkegårde og gravsteder. Således så man, at brugen af gravsten vandt frem. Selvom udviklingen på dette område i vid udstrækning må anses for normaliseret, er der på andre områder sket en forandring. Blandt andet forekommer det nu ofte, at afdøde inden sin død har fremsat ønske om kremering. Kremering i Grønland er imidlertid ikke muligt indenfor den gældende forordnings rammer. Det er ganske vist fastsat i forordningen, at der med præstens eller kateketens nærmere anvisning kan ske nedsættelse af urner med aske af lig, og at der i særlige tilfælde kan gives tilladelse til spredning af aske over grønlandsk område. Men forordningen giver lovgivningsmæssigt alene ret til begravelse.

De i Danmark gældende regler i Lov nr. 225 af 31. maj 1968 om anmeldelse af fødsler og dødsfald, som senest ændret ved Lov nr. 249 af 23. marts 2010 og Lov nr. 346 af 26. juni 1975 om begravelse og ligbrænding som bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 906 af 25. juni 2013 er aldrig blevet sat i kraft for Grønland, mens lovgivningskompetencen på området fortsat var dansk, og der er ikke efter overtagelsen af området blevet fastsat regler om disse forhold. Det skal dog siges, at der med Kirkegårdsforordningen er fastsat regler om begravelse, og at der dermed delvist er foretaget regulering af de forhold, som er omfattet af lov om begravelse og ligbrænding.

1.2 Hovedlinjerne i lovforberedelsen

Lovforslaget er udarbejdet i et tæt samarbejde mellem Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke og Bispeembedet. Lovforslaget har desuden været drøftet med KANUKOKA, som har bidraget med enkelte bemærkninger i forhold til ansvars- og kompetencefordelingen mellem de kommunale myndigheder og Kirken.

Det har som led i det lovforberedende arbejde været overvejet, om bestemmelserne i forslaget i stedet skulle indarbejdes i Inatsisartutloven om Kirken (Inatsisartutlov nr. 9 af 19. maj 2010 som

ændret ved Inatsisartutlov nr. 2 af 29. november 2013) med henblik på at samle alle lovregler om Kirken i samme lov. Departementet vurderede imidlertid, at de i forslaget omhandlede bestemmelser ikke umiddelbart vil kunne indarbejdes i Kirkeloven, med den opbygning loven har. Det kan ved en senere revision af Kirkeloven med fordel vurderes, om Kirkeloven med en anden opbygning også vil kunne rumme de her omhandlede regler.

1.3 Forslagets indhold i helt generelle træk

Forslaget er struktureret, så bestemmelserne angiver forpligtelser og muligheder for borgerne og myndighederne i forbindelse med fødsler og dødsfald i relation til Kirken. Der er således fastsat regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald, begravelse og ligbrænding, retten til begravelse, urnenedsættelse og askespredning, oprettelse af kirkegårde, regler for kirkegårde på ubeboede pladser, nedlæggelse af grave og kirkegårde, registrering af gravminder og tilsyn og sanktioner.

Med det foreliggende forslag vil de gældende regler om oprettelse af kirkegårde, nedlæggelse af grave og kirkegårde og om retten til at blive begravet på kirkegårde blive væsentligt uddybet og opdateret i forhold til nutidige og fremtidige behov. Samtidig vil det lovgivningsmæssigt blive fastsat, hvordan der skal forholdes med lig, nemlig at de enten skal begraves eller brændes. Der fastsættes i denne forbindelse bestemmelser om, hvor lig skal brændes.

Med forslaget vil det desuden blive slået fast, hvem der er begravelsesmyndighed, hvem der kan fremsætte anmodning om begravelse eller ligbrænding, og hvorledes der skal forholdes, hvis der opstår uenighed om, hvordan der skal forholdes med liget af afdøde.

Med forslaget vil der som noget nyt også blive fastsat regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald, herunder om hvem der er anmeldelsespligtig. Dette anses formålstjenligt både i forhold til begravelsesmyndighedens varetagelse af opgaver i henhold til Inatsisartutloven og i forhold til den kirkebogsførende præsts mulighed for at varetage opgaver vedr. kirkebogsføring. Anmeldelse skal således også ske til den kirkebogsførende præst, der tillige er begravelsesmyndighed.

Det foreliggende forslag tilsigter i øvrigt ikke nogen væsentlig ændring i de eksisterende forhold om ansvars- og kompetencefordelingen mellem de kommunale myndigheder og Kirken.

Med reglerne om ligbrænding er forslaget forsøgt fremtidssikret, således at der lovgivningsmæssigt også vil kunne foretages ligbrænding i Grønland, hvis der etableres et eller flere krematorier til brug herfor.

Ansvars- og kompetencefordelingen mellem kommunalbestyrelsen, menighedsrepræsentationen og Biskoppen er i al væsentlighed bibeholdt. Dette ud fra et ønske om, at ansvar og kompetence i videst muligt omfang fortsat skal placeres lokalt. Kommunalbestyrelsen vil således stadig have ansvaret for tilvejebringelse af tilstrækkelig begravelsesplads og skal afholde udgifterne til at anlægge, drive, vedligeholde og nedlægge kirkegårde, mens den daglige vedligeholdelse og administration af kirkegårdene som hidtil varetages af menighedsrepræsentationen. Det er i

forslaget præciseret, at udgifterne ved den daglige vedligeholdelse og administration af kirkegårde afholdes af Kalaallit Nunaanni Ilagiit.

Som noget nyt er der i forslaget også medtaget bestemmelser om registrering af gravminder, klageadgang, tilsyn og sanktioner.

2. Hovedpunkter i forslaget

a) Gældende ret

Med den såkaldte § 5-hjemtagelse i medfør af Lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre (Hjemmestyreloven) blev Grønland den regelfastsættende og administrative myndighed på kirkeområdet. Kirken blev straks hjemtaget, og den første bemyndigelseslov (lov nr. 587 af 29. november 1978 om Kirken i Grønland) blev vedtaget. Denne blev afløst af en ny bemyndigelseslov i 1993 (lov nr. 264 af 6. maj 1993) som blev hjemmelsgrundlag for Hjemmestyrets udfærdigelse af Landstingsforordning nr. 15 af 28. oktober 1993 om Kirken, som indtil indførelsen af Grønlands Selvstyre den 21. juni 2009 angav de overordnede styrelsesregler for den grønlandske kirke.

Efter indførelsen af Grønlands Selvstyre udgøres retsgrundlaget for den grønlandske kirke nu af regler, der er udstedt af Inatsisartut med respekt for grundloven. Grønland er dermed nu bemyndiget til at udarbejde egne love og bekendtgørelser indenfor områder, der før blev reguleret af anordninger udstedt af det danske Kirkeministerium. Ethvert forslag bliver imidlertid sendt i høring hos Kirkens interessenter i både Grønland og Danmark, og der er således ingen risiko for, at man bevæger sig væk fra folkekirkens rammer.

Den gældende lovgivning er Landstingsforordning nr. 6 af 17. oktober 1990 om kirkegårde. Landstingsforordningen er udstedt i henhold til Folketingslov nr. 587 af 29. november 1978, jf. Kirkeministeriets bekendtgørelse nr. 57 af 21. februar 1979. Udover den nævnte forordning findes Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 47 af 28. november 1990 om kirkegårdes indhegning, omgivelse mv. Bekendtgørelsen påregnes revideret i forbindelse med lovrevisionen.

Kirken reguleres herudover på lovniveau af Inatsisartutlov nr. 9 af 19. maj 2010 om Kirken som ændret ved Inatsisartutlov nr. 2 af 29. november 2013. Herudover gælder Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 38 af 29. december 1998 om menighedsrepræsentationers medvirken ved præsteansættelse m.v.

b) Lovforslaget

Anmeldelse af fødsler og dødsfald

Som noget nyt vil der med forslagets vedtagelse blive fastsat regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald.

Reglerne angiver for det første en anmeldelsespligt. Dernæst en angivelse af, hvortil anmeldelse skal ske. Desuden fastsættelse af hvem der skal foretage anmeldelsen og frister herfor. Endelig er

der givet Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald, herunder om formkrav og dokumentationskrav.

Fastsættelsen af en anmeldelsespligt i forhold til den kirkebogsførende præst sikrer, at den kirkebogsførende præst modtager de oplysninger, som er nødvendige i forhold til kirkebogsføring. Samtidig sikrer anmeldelsespligten, at begravelsesmyndigheden, som i henhold til forslaget også er den kirkebogsførende præst, også får de oplysninger, der er nødvendige for varetagelsen af denne funktion.

Den primære anmeldelsespligtige er efter forslaget Sundhedsvæsenet. Dette er begrundet i, at langt de fleste fødsler sker i forbindelse med Sundhedsvæsenets inddragelse, enten ved hospitalsindlæggelse eller ved sundhedsvæsenets bistand i forbindelse med fødsler i hjemmet.

For så vidt angår dødsfald, vil dødsfaldet efter de herom fastsatte regler skulle bekræftes af en læge, der udsteder en dødsattest herom.

Da overholdelse af anmeldelsespligten er særdeles vigtig, er der i forslagets sanktionsbestemmelser (§ 36) givet mulighed for at sanktionere manglende overholdelse heraf med bøde.

Begravelse og ligbrænding

Som noget nyt er der i forslagets §§ 5-12 fastsat bestemmelser om begravelse og ligbrænding. Reglerne er i vid udstrækning dog udtryk for en kodificering af praksis.

Det er for det første fastsat, hvordan der skal forholdes med lig. Forslaget fastslår således, at lig enten skal begraves eller brændes. Der er med vedtagelsen af forslaget således lovgivningsmæssigt givet mulighed for såvel begravelse som ligbrænding. Men forslaget fastslår samtidig, at ligbrænding skal ske i krematorier, der i henhold til miljøbeskyttelsesloven er godkendt hertil eller i krematorier uden for Grønland, der er godkendt af det pågældende lands relevante myndigheder. Der er i denne forbindelse henvist til en overgangsbestemmelse om, at bestemmelserne om ligbrænding for så vidt angår ligbrænding i Grønland ikke finder anvendelse, så længe der ikke er etableret et eller flere krematorier i Grønland, der i henhold til miljøbeskyttelsesloven er godkendt hertil.

Med hensyn til begravelser bliver det med forslaget fastsat, at begravelser skal ske på kirkegårde eller andre godkendte gravpladser i henhold til reglerne herom i forslagets kapitel 3. Tilsvarende er det fastsat, at asken skal nedsættes ved urne eller spredes i henhold reglerne herom i kapitel 3. Det er desuden fundet hensigtsmæssigt at fastsætte, at urner, der indeholder aske, indtil urnenedsættelse eller spredning alene kan opbevares i præstegældet. Kapitel 3, hvortil der er henvist, omhandler retten til begravelse, urnenedsættelse og askespredning, herunder bestemmelser om, hvor begravelse, urnenedsættelse og askespredning kan ske.

I forslaget er der desuden fastsat bestemmelser om, hvem der er begravelsesmyndighed, og hvad begravelsesmyndighedens kompetence og opgaver er. Det fastsættes således, at det er den kirkebogsførende præst på stedet for dødsfaldet, der er begravelsesmyndighed.

Der er desuden fastsat bestemmelser om, hvem der kan foretage anmodning om begravelse eller ligbrænding. Det fastsættes, at dette kan ske af afdødes ægtefælle, af afdødes børn over 18 år eller af afdødes forældre eller andre pårørende i nævnte rækkefølge. Det præciseres i denne forbindelse, at ægteskabslignende samliv af mindst 1 års varighed, der er dokumenteret ved bopælsattest, ligestilles med ægteskab. Der er samtidig givet Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte yderligere regler om anmodning om foretagelse af begravelse eller ligbrænding, herunder om hvem der kan foretage anmodning og om hvordan anmodning skal fremsættes.

Det er om begravelsesmyndigheden fastsat, at det er begravelsesmyndigheden, der afgør, om begravelse eller ligbrænding skal finde sted, og om en præst skal medvirke ved begravelseshandlingen (kirkelig begravelse) eller denne skal foregå uden medvirken af en præst (borgerlig begravelse). Det fastsættes, at afgørelsen skal ske på baggrund af den fremsatte anmodning og under iagttagelse af reglerne i forslagets §§ 10 og 11.

Med bestemmelsen i forslagets § 10, stk. 1, fastsættes det, at ønsker, som afdøde har fremsat, skal efterkommes ved afgørelse af, om liget skal begraves eller brændes. § 10, stk. 2, fastsætter i forlængelse heraf, at hvis der ikke foreligger tilkendegivelse fra afdøde om dette spørgsmål, skal ønske herom fra den, der fremsætter anmodning om begravelse eller ligbrænding, efterkommes. Bestemmelsen i § 11 fastslår, at hvis afdøde ved sin død var medlem af Kalaallit Nunaanni Ilagiit eller et trossamfund uden for Kalaallit Nunaanni Ilagiit, anses dette som et udtryk for et ønske om kirkelig begravelse, medmindre det modsatte godtgøres.

Om begravelsesmyndigheden er det desuden fastsat, at den skal sikre sig, at der foreligger en underskrevet dødsattest vedr. afdøde, inden der træffes afgørelse om, hvordan der skal forholdes med liget.

I kapitlet er der desuden fastsat bestemmelser om, hvorledes der skal forholdes, hvis der rejses indsigelse mod begravelsesmyndighedens afgørelse. Det er således fastsat, at indsigelse skal rettes til begravelsesmyndigheden senest 1 dag efter afgørelsen er truffet, og at begravelsesmyndigheden forelægger spørgsmålet til afgørelse for retten, hvis indsigelsen ikke tages til følge. Det er samtidig fastsat i forslaget, at begravelse eller ligbrænding ikke kan foretages, før afgørelse vedr. disse forhold foreligger. Der er givet Naalakkersuisut mulighed for at fravige denne bestemmelse, når særlige omstændigheder taler derfor.

Retten til begravelse, urnenedsættelse og askespredning

Bestemmelserne består af en delvis videreførelse af bestemmelserne i Kirkegårdsforordningens kapitel 2 om borgernes rettigheder og pligter samt § 15 om urnenedsættelse og askespredning.

Kapitlet hænger sammen med reglerne i forslaget kapitel 2 om begravelse og ligbrænding, og det er derfor fundet mest hensigtsmæssigt at indarbejde bestemmelserne efter dette kapitel.

Retten til at blive begravet eller urnenedsat tilkommer i henhold til forslaget samme personkreds som i Kirkegårdsforordningen. Dette vil sige enhver, der har fast bopæl eller midlertidigt opholder sig i Grønland.

Som hidtil er retten knyttet til begravelse eller urnenedsættelse på den til bopælen eller opholdsstedet tilhørende kirkegård.

Som hidtil, vil der kunne gives tilladelse til begravelse eller urnenedsættelse af andre end dem, der har ret til begravelse eller urnenedsættelse, nemlig til personer med særlig tilknytning til Grønland, der på dødstidspunktet havde bopæl uden for Grønland. Hidtil har menighedsrepræsentationen kunnet give tilladelse til sådanne personers begravelse på en af den grønlandske kirkes kirkegårde. Med forslaget gives denne kompetence til Biskoppen, og det fastsættes, hvornår særlig tilknytning eksempelvis foreligger. Listen over de betingelser, der skal være opfyldt er ikke udtømmende, og det er samtidig fastsat, at inden Biskoppen giver sådan tilladelse, skal afdødes ønske forelægges menighedsrepræsentationen og kommunalbestyrelsen til udtalelse.

Som noget nyt er det fastsat i forslaget, at Biskoppen også i undtagelsestilfælde kan give tilladelse til begravelse eller urnenedsættelse et andet sted end den til bopælen eller opholdsstedet hørende kirkegård, hvis afdøde eller afdødes pårørende har udtrykt et ønske herom. Dette er en kodificering af hidtidig praksis, dog med udvidelse af personkredsen, således at denne også omfatter afdødes pårørende.

Som hidtil er det i forslaget desuden fastsat, at ingen kan begraves uden for Kalaallit Nunaanni Ilagiits kirkegårde, men at dette kan fraviges ved dødsfald under fangst eller ekspeditionsrejser eller lignende.

Som noget nyt er det fastsat i forslaget, at Biskoppen i undtagelsestilfælde kan give tilladelse til, at personer, der bor uden for den almindelige by- og bygdeinddeling kan begraves eller urnenedsættes på stedet.

I forslaget § 34 er der givet adgang til at klage til Naalakkersuisut over de af Biskoppen truffne afgørelser.

Forslagets § 15 er en videreførelse af Kirkeforordningens § 13. Det er i forslaget fastsat, at det nu er Biskoppen, der kan give tilladelse til, at der forholdes med asken på anden sømmelig måde.

Oprettelse af kirkegårde

Forslagets bestemmelser om oprettelse af kirkegårde er udtryk for en ajourføring af de gældende regler herom.

Det er således fortsat fundet hensigtsmæssigt, at ansvar og kompetence i videst muligt omfang placeres lokalt, således at der kan tages hensyn til særlige lokale og regionale forhold, og således at der sikres den nødvendige sagkyndige bistand hertil. Bibeholdelsen af opgavefordelingen mellem kommunen og Kirken sker samtidig som en konsekvens af folkekirkens egen manglende mulighed for praktisk forvaltning, herunder maskinelt, af kirkegårdene. Det er derfor fundet mest hensigtsmæssigt, at kommunen stadig varetager disse opgaver, idet kommunerne disponerer over tekniske og administrative ressourcer.

Den i forslaget anførte ordning tilsigter således ikke nogen væsentlige ændringer i de eksisterende forhold, og kirkegårdene er dermed stadig et delvist kommunalt anliggende. Det er imidlertid hensigten, at der stadig skal være et velfungerende samarbejde mellem de lokale kommunesundheds- og kirkemyndigheder.

Forslagets § 16 er en delvis videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 1 og fastsætter det forhold, at kirkegårdsforholdene er et spørgsmål, der principielt må høre hjemme inden for de enkelte lokalsamfunds rammer. Da det folkekirkelige lokalsamfund, menighedsrepræsentationen, stort set er sammenfaldende med det kommunale lokalsamfund, er det naturligt, at anlæggelse og drift af kirkegårde arrangeres i et samarbejde mellem kommune og menighedsrepræsentationen. Det er således stadig kommunens ansvar at drage omsorg for tilstedeværelse af kirkegårdsareal i fornødent omfang, mens det er menighedsrepræsentationens opgave at rådgive kommunen i kirkegårdsanliggender.

I forlængelse af reglerne om den kompetencemæssige opgavefordeling for så vidt angår grønlandske kirkegårde er det fundet hensigtsmæssigt at videreføre reglerne om, hvem der har kompetencen til at indgå aftaler, herunder om anlæg, vedligeholdelse og nedlæggelse af begravelsespladser uden for Grønland. Forslagets § 16, stk. 3, er således en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 14. I henhold til ansvars- og opgavefordelingen i Kirkeloven er det nu Biskoppen, der har kompetencen til at indgå aftaler, herunder om anlæg, vedligeholdelse og nedlæggelse af begravelsespladser uden for Grønland, som helt eller delvist finansieres eller administreres af Biskoppen.

Bestemmelsen i § 16, stk. 4, er udtryk for en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 3, 3. pkt. Bestemmelsen fastslår således, at andre begravelsespladser kun kan oprettes med tilladelse fra Naalakkersuisut.

I forslaget § 17 er det fundet hensigtsmæssigt at udvide bestemmelsen i forhold til Kirkegårdsforordningens § 1, stk. 3. Forslaget viderefører således reglerne om, at menighedsrepræsentationen skal høres, men fastsætter samtidig, at også den for kirken tilhørende præst og Biskoppen får mulighed for at udtale sig, i spørgsmål, der vedrører kirkegårde. Udvidelsen er sket som en konsekvens af, at Biskoppen varetager den centrale styrelse og administration af Kirken og fører tilsyn med blandt andet stiftets præster og menighedsrepræsentationer. Derudover

er udvidelsen i overensstemmelse med den generelle kompetencefordeling, der blev indført med vedtagelsen af Kirkeloven i 2010 og senere ændring i 2013.

Forslagets § 18 er en direkte videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 3, 1.pkt. hvoraf det fremgår, at kirkegårde tilhører Den grønlandske Kirke.

Forslagets § 19 er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 2. Bestemmelsen er præciseret, således at det nu fastsættes, at menighedsrepræsentationen både har ansvaret for og forestår den daglige vedligeholdelse og administration af kirkegårde. Det er som noget nyt nu tillige fastsat, at udgifterne hertil afholdes af Kalaallit Nunaanni Ilagiit. Dette er begrundet i ønsket om at sikre, at ansvar og udgiftsafholdelse følges ad.

I forslagets § 20 er der sket en delvis videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 3. Bestemmelsen i stk. 1 omhandler den situation, hvor den afdøde, og her antageligvis den afdødes efterladte må tåle, at den afdøde begravnes på det af kommunen anviste gravsted. Personer udenfor Folkekirken kan begravnes, uden at gravstedet markeres med et kors.

Derudover er det fastslået i bestemmelsens stk. 2, at en borger ikke kan reservere én eller flere gravpladser. Bestemmelsen er medtaget for at forhindre, at én eller flere familier reserverer dele af kirkegården, hvorved der ikke er plads til, at byens øvrige borgere har mulighed for at blive begravet på den kirkegård, som hører til bopælsstedet. Det fastsættes samtidig i stk. 3, at en borger har mulighed for at anmode Biskoppen om at blive begravet ved siden af et afdødt familiemedlem, hvis pladsen ved siden af er ledig. Da kommunalbestyrelsen i henhold til forslagets § 16, stk. 2, blandt andet har ansvaret for anlæg og drift af kirkegårde, er det fastsat i forslagets stk. 3, at Biskoppen, inden der træffes afgørelse i de i stk. 2, 2. pkt. nævnte tilfælde, skal forelægge afdødes ønske for kommunalbestyrelsen til udtalelse.

Forslagets § 21 er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 16, stk. 1. Bestemmelsen fastsætter således et krav om, at Biskoppen udsteder en til kirkegården tilhørende vedtægt, der skal indeholde regler om orden på kirkegården og dennes benyttelse, en af Biskoppen autoriseret kirkegårdsprotokol og et kort over kirkegården.

Forslagets § 22 er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 16, stk. 2. Det er nu blevet præciseret, at det er menighedsrepræsentationens ansvar at føre den af Biskoppen autoriserede kirkegårdsprotokol. Kravet til protokollens indhold er uændret. Som noget nyt er der i § 22, stk. 3, givet Naalakkarsuisut hjemmel til at fastsætte regler om kirkegårdsprotokollens indhold og administrative førelse.

Forslagets § 23 er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 5. Det er nu præciseret, at der er tale om regler og ikke retningslinjer. Det er tillige som noget nyt fastsat, at reglerne skal fastsættes efter samråd med kommunalbestyrelserne og efter indstilling fra Biskoppen.

Forslagets § 24 er en uændret videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 6.

Kirkegårde på ubeboede pladser

Forslagets § 25 er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 11. Det er nu præciseret, at kirkegårde på ubeboede pladser skal være markeret som kirkegårde. Det er desuden som noget nyt i forslaget fastsat, at det nu er provsten og ikke menighedsrepræsentationen, der har tilsynet med disse kirkegårde. Af Kirkelovens § 8 fremgår det, at Biskoppen i sin virksomhed bistås af tre provster: én for Nordgrønland, én for Sydgrønland samt én provst for Midt- og Østgrønland, og på den baggrund er det fundet mest hensigtsmæssigt, at det nu er provsten, der varetager tilsynet med kirkegårde på ubeboede pladser.

Som en konsekvens af kompetencefordelingen i Kirkeloven er det som noget nyt anført i forslagens § 26, at Biskoppen efter anmodning undtagelsesvis kan give tilladelse til begravelse eller urnenedsætter på kirkegårde på ubeboede pladser. Tilladelsen gives normalt kun til imødekomme af den afdødes ønsker, og kun hvis omstændighederne i øvrigt taler herfor. Bestemmelsens indhold er i øvrigt uændret i forhold til Kirkegårdsforordningens § 12.

Nedlæggelse af grave og kirkegårde

Forslagets kapitel 6 er en delvis videreførelse af Kirkegårdsforordningens kapitel 3.

Forslagets § 27 er en delvis videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 9. I forhold til denne er det søgt præciseret, at fredningstiden er den tid, som det enkelte gravsted skal henligge urørt. ”Grav” er således også ændret til ”gravsted”. Desuden er det i henhold til kompetencefordelingen i Kirkelovens § 6 nu fastsat, at det er Biskoppen der, efter indstilling fra menighedsrepræsentationen, kan fastsætte en højere fredningstid. Bestemmelsen viderefører i øvrigt indholdsmæssigt de gældende regler om åbning af gravsteder, og hvorledes der skal forholdes med ligrester ved nedlæggelse af et gravsted.

Forslagets § 28 er med præciseringer en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 10. Som en præcisering er det nu Biskoppen, der efter indhentet udtalelse fra både menighedsrepræsentationen og kommunalbestyrelsen kan bestemme, at en kirkegård ikke længere kan benyttes til begravelse.

Registrering af gravminder

Forslagets kapitel 7 er nyt og regulerer reglerne om registrering af gravminder. Der foreligger på nuværende tidspunkt ingen regler om registrering af gravminder i Grønland, og Lov nr. 329 af 29. marts 2014 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, hvori der blandt andet er fastsat regler om registrering af gravminder, er således ikke sat i kraft for Grønland ved anordning herom. Det er fundet hensigtsmæssigt at indarbejde sådanne regler i nærværende forslag, da det af kunstneriske, kulturhistoriske og andre grunde findes vigtigt, at der foretages en sådan registrering, og da det findes vigtigt at knytte retsvirkninger til en sådan registrering.

Forslagets § 29 fastslår en registreringsforpligtelse i forhold til gravminder, der bevarer mindet om fortjenstfulde personer, eller som i øvrigt af kunstneriske, kulturhistoriske eller andre grunde anses for særlig bevaringsværdige.

Forslagets § 30 fastslår, hvem der skal foretage registreringen. Det er fundet naturligt, at dette sker af menighedsrepræsentationen, der i henhold til forslaget har ansvaret for at føre en kirkegårdsprotokol, og det således indgår naturligt heri. Det er tillige fastsat, at registreringen sker efter indhentet udtalelse herom fra Grønlands Nationalmuseum og Arkiv. Dette er med henblik på at få en sagkyndig vurdering af bevaringshensynet.

Forslagets § 31, stk. 1, fastslår retsvirkningerne af registreringen, nemlig at registrerede gravminder ikke må fjernes fra kirkegården. I stk. 2 er der givet Biskoppen mulighed for i særlige tilfælde at give tilladelse til, at registrerede gravminder anbringes andre steder end på kirkegården.

Forslagets § 32 fastsætter, at der også kan ske afregistrering af gravminder, hvorved retsvirkningen af registreringen derved bortfalder. Det er som ved registrering menighedsrepræsentationen, der efter indhentet udtalelse herom fra Grønlands Nationalmuseum og Arkiv træffer afgørelse herom.

Endelig er der i forslaget § 33 givet Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte regler om registrering og afregistrering.

Tilsyn og sanktioner

Forslagets kapitel 8 er nyt og omhandler reglerne for klage, tilsyn og sanktioner.

Det er med forslaget § 34 fundet hensigtsmæssigt at fastsætte en mulighed for at påklage Biskoppens afgørelser til Naalakkersuisut.

Forslagets § 35 fastsætter som noget nyt, at det er Biskoppens ansvar at føre tilsyn med overholdelsen af reglerne i forslaget og med regler udstedt med hjemmel i forslaget. Dette er overensstemmende med den generelle ansvars- og kompetencefordeling i Kirkeloven.

Forslagets § 36 fastsætter som noget nyt, at der kan idømmes bøde for overtrædelse af nærmere opregnede bestemmelser i Inatsisartutloven, og at der i forskrifter, der udfærdiges i medfør af Inatsisartutloven, kan fastsættes sanktioner i form af bøde for overtrædelse af forskriften. Det er desuden præciseret, at bøde kan pålægges en juridisk person efter reglerne i Kriminalloven.

Ikrafttrædelses- ophævelses- og overgangsbestemmelser

Forslagets § 37, stk. 1, fastsætter, at loven træder i kraft den 1. januar 2017. Dette er med henblik på at sikre fornøden tid til forslagets implementering, herunder til udarbejdelse af de fornødne administrative forskrifter.

I forslaget § 37, stk. 2, er det fastsat, at Kirkegårdsforordningen samtidig ophæves.

I forslaget § 37, stk. 3, er det endelig fastsat, at bestemmelserne om ligbrænding for så vidt angår ligbrænding i Grønland ikke finder anvendelse, så længe der ikke er etableret et eller flere krematorier Grønland, der i henhold til miljøbeskyttelsesloven er godkendt hertil.

3. Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige:

a) Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes ikke at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige. De forpligtelser, der er fastsat i forslaget, vil primært være videreført fra Kirkegårdsforordningen og vil i øvrigt være udtryk for en kodificering af praksis.

For så vidt angår forslaget § 19, stk. 2, om, at udgifterne ved den daglige vedligeholdelse og administration af kirkegårdene afholdes af Kalaallit Nunaanni Ilagiit, er der her tale om udgifter af en så beskeden størrelse, at disse vil kunne afholdes inden for de givne bevillingsmæssige rammer. Kirkens virksomhed finansieres ved følgende hovedkonti:

40.92.14 Kateket- og organistuddannelse

40.97.03 Kirken i Grønland.

b) Administrative konsekvenser

Forslaget forventes ikke at få administrative konsekvenser for det offentlige. De forpligtelser, der er fastsat i forslaget, vil primært være videreført fra Kirkegårdsforordningen og vil i øvrigt være udtryk for en kodificering af praksis.

Forslagets fastsættelse af, at Biskoppen varetager tilsynet med lovens overholdelse, er overensstemmende med den tilsynsforpligtelse, Biskoppen har i henhold til Kirkeloven.

Registreringen af gravminder antages ikke at medføre signifikante nye administrative opgaver for menighedsrepræsentationerne.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes ikke at medføre administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget forventes ikke at medføre miljø-, natur- eller sundhedsmæssige konsekvenser.

6. Konsekvenser for borgere

Med forslaget bestemmelser om pligten til anmeldelse af fødsler og dødsfald pålægges der også borgerne en sådan pligt, men pligten er sekundær i forhold til sundhedsmyndighederne og forventes således ikke at få større betydning for borgerne.

Forslagets bestemmelser om begravelsesmyndigheden antages at gøre det mere klart for borgerne, hvem anmodning skal rettes til, og hvorledes der forholdes ved eventuelle tvister vedr. begravelse og ligbrænding.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslagets bestemmelser om registrering af gravminder forventes at medføre, at gravminderne registreres og bevares for eftertiden og dermed tjener et kulturhistorisk hensyn.

8. Høring af myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været fremsendt i høring i perioden 8. december 2015 – 12. januar 2016.

Forslaget har været til høring hos følgende høringsparter:

Biskoppen

Samtlige præster

Samtlige provster

Samtlige menighedsrepræsentationer

Den Grønlandske Præsteforening

Ajoqit pattattullu peqatigiiffiat

Kirkeministeriet

Bispeforeningen

Den Danske Præsteforening

Danmarks kordegneforening

Århus Universitet

Atorfillit Kattuffiat

Københavns Universitet – Teologisk Fakultet

Formandens Departement

Finansdepartementet

Departementet for Bolig, Byggeri og Infrastruktur

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender

Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel

Departementet for Sundhed

Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet

Råstofdirektoratet

Udenrigsdirektoratet

Ledernes Hovedorganisation

Sulisitsisut (Grønlands Erhverv)

Akademikernes sammenslutning i Grønland

SIK

ASG

IMAK

KANUKOKA

KANUNUPE
NUSUKA

Ved høringsfristens udløb var der indkommet 13 høringssvar, hvoraf følgende ingen bemærkninger havde:

Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel
Departementet for Bolig, Byggeri og Infrastruktur
Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender
Sulisitsisut (Grønlands Erhverv)

Følgende høringsparter havde bemærkninger til forslaget:

Formandens Departement
Departementet for Sundhed
Biskopeqarfik
SIK
Palasit Peqatigiiffiat (Præsteforeningen i Grønland)
Akademikernes Sammenslutning i Grønland (ASG)
KANUKOKA
IMAK
Kirkeministeriet

De indkomne høringssvar og forslagets lovtekniske gennemgang har givet anledning til enkelte ændringer i forslaget:

I lovforslagets § 8, stk. 2, 1. pkt. tilføjes ”eller afdødes pårørende”, således at bestemmelsen får følgende ordlyd:

”Anmodningen kan fremsættes af afdødes ægtefælle og ellers af afdødes børn over 18 år eller af afdødes forældre eller andre pårørende i den nævnte rækkefølge.”

Derudover er der foretaget en tilføjelse af ”eksempelvis” i § 13, stk. 3, således at opregningen af, hvad der forstås ved ”særlig tilknytning til Grønland” ikke er udtømmende.

I lovforslagets § 26 er det præciseret, at begravelser og urnenedsættelser på kirkegårde på ubeboede pladser kun kan ske undtagelsesvis, og at det kræver tilladelse fra Biskoppen.

Derudover er der foretaget enkelte præciseringer i forslaget og i bemærkningerne til forslaget. De enkelte høringssvar er gengivet og kommenteret i det som bilag 1 udarbejdede høringssvarnotat.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen er ny og fastsætter en anmeldelsespligt vedrørende fødsler og dødsfald.

Anmeldelsespligten afgrænses til fødsler og dødsfald, der finder sted i Grønland eller om bord på skibe eller luftfartøjer, hvis første ankomststed herefter er en grønlandsk havn eller lufthavn.

Bestemmelsen fastslår samtidig, hvem anmeldelse skal foretages til, nemlig den kirkebogsførende præst. Hvis der er flere præster i et præstegæld, udpeger Biskoppen i henhold til § 15, stk. 1 i Kirkeloven for en periode af indtil 4 år en af de tjenestegørende præster i præstegældet som kirkebogsførende. I de tilfælde, hvor der kun er en præst i præstegældet, er denne præst i henhold til Kirkelovens § 15, stk. 2 den kirkebogsførende præst.

Fødsel og dødsfald er forhold, der er omfattet af den civile grundregistrering. Dette fremgår af § 1, stk. 2 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 17 af 14. september 2015 om kirkebogsføring og gebyropkrævning ved navneændring og visse attestudstedelser. I henhold til bekendtgørelsens § 1 anvendes Folkekirkens kirkebog til registrering af civile grundregistreringer og folkekirkelige handlinger. Det er i henhold til bekendtgørelsens § 22 den kirkebogsførende præst, der er ansvarlig for kirkebogen i præstegældet.

Ved at fastsætte regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald i forhold til den kirkebogsførende præst sikres det således, at den kirkebogsførende præst får de oplysninger, der er nødvendige til brug for kirkebogsføringen.

Da den kirkebogsførende præst i henhold til forslagets § 9 tillige er begravelsesmyndighed, sikres det samtidig, at begravelsesmyndigheden får de nødvendige oplysninger om dødsfald.

Med angivelsen af, at anmeldelse skal ske efter de for kirkebogsføring fastsatte regler, er det præciseret, at anmelderen ved anmeldelsen følger de regler for anmeldelse, der er fastsat i reglerne om kirkebogsføring. Dette medfører i henhold til § 31 i bekendtgørelsen om kirkebogsføring, at anmelderen skal anvende de af Biskoppen anviste blanketter eller formularer.

Til § 2

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny.

Det anses naturligt, at Sundhedsvæsenet er anmeldelsespligtig i de tilfælde, hvor Sundhedsvæsenet har været inddraget. Sundhedsvæsenet skal forstås i overensstemmelse med den gængse forståelse heraf. Hvilken enhed, der inden for Sundhedsvæsenet skal foretage anmeldelsen, afgøres efter de for Sundhedsvæsenet herom fastsatte regler og instrukser.

Med formuleringen ”med Sundhedsvæsenets inddragelse” forstås alle forhold, hvorved Sundhedsvæsenet har været inddraget ved en fødsel. Dette vil typisk ske i kraft af den gravides indlæggelse på hospital i forbindelse med fødslen, men vil også kunne ske ved jordemoders eller andet sundhedspersonales inddragelse i forbindelse med fødsel i hjemmet eller andet sted uden for Sundhedsvæsenets regi.

Der er i bestemmelsen desuden fastsat, at anmeldelsen i disse tilfælde skal ske umiddelbart efter fødslen. Dette er begrundet i, at det af hensyn til kirkebogsføringen er vigtigt, at anmeldelsen sker hurtigst muligt, og at Sundhedsvæsenet som offentlig myndighed må formodes at kunne forestå anmeldelsen som led i en fastlagt procedure i forbindelse med fødsler. Ved ”umiddelbart efter” forstås, at anmeldelse skal ske snarest muligt og uden ugrundet ophold.

I de situationer, hvor kvinden aborterer eller føder et dødfødt barn, er det vigtigt at skelne mellem på den ene side fostre, der kommer døde til verden inden udgangen af 28. svangerskabsuge, og fostre, der kommer døde til verden efter det nævnte tidspunkt. I den første situation er der tale om fostre, som juridisk betragtes som aborter, hvorfor der hverken er ret eller pligt til at behandle fosteret som en afdød person med de retsvirkninger, der følger heraf.

Fostre, der kommer døde til verden efter det nævnte tidspunkt, anses for dødfødte børn og indgår i fødselsstatistikken. Har fostret vist livstegn uden for moderens liv, betragtes det, uanset om det er født før eller efter 28. svangerskabsuge, som levendefødt, således at de almindelige regler om ligsyn og dødsattest finder anvendelse, når livstegnene ophører.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Forældremyndigheden tilkommer i udgangspunktet begge barnets forældre. Forældremyndighedsindehaverne har ansvaret for barnets forhold og således også for, at der sker behørig anmeldelse af fødslen af et barn. Det er, henset til at forældremyndighedsindehaverne i forbindelse med fødslen må antages at have mange andre ting at forholde sig til, fundet hensigtsmæssigt, at der gives en længere frist end den for Sundhedsvæsenet fastsatte, nemlig op til 14 dage efter fødslen.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny

Bestemmelsens påtænkte anvendelsesområde er eksempelvis tilfælde, hvor moderen dør ved fødslen eller i forbindelse med fødslen pådrager sig en fødselspsykose eller anden sygdom, der ikke gør hende i stand til at foretage anmeldelsen, samtidig med, at der ikke er en anden forældremyndighedsindehaver.

”Tilstedeværende personer over 18 år” vil typisk kunne være en samlever, voksne børn, eller den fødendes forældre, men vil også kunne være venner eller andre, der er til stede.

”Hos hvem den pågældende har ophold” vil typisk kunne være hos en samlever eller hos forældre eller venner. Det kan også være en institution.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny.

Det er fundet hensigtsmæssigt, at de her omhandlede alene er anmeldelsespligtige, hvis ingen af de øvrige i stk. 1-3 nævnte er til stede eller i stand til at foretage anmeldelsen.

Til § 3

Bestemmelsen er ny.

Det fastsættes, at det er Sundhedsvæsenet, der skal foretage anmeldelsen. Dette skal ses på baggrund af, at der ved ethvert dødsfald i henhold til de herom fastsatte regler skal udfærdiges en dødsattest. Dette sker ved en læge efter de herom fastsatte regler. Da lægerne indgår som en del af Sundhedsvæsenet er det derfor fundet hensigtsmæssigt at lade Sundhedsvæsenet være anmeldelsespligtig.

Som ved fødsler er det vigtigt, at anmeldelsen sker hurtigst muligt. Dette hensyn gør sig gældende med endnu større styrke, når der er tale om dødsfald af hensyn til den videre planlægning af begravelse eller ligbrænding. Det er derfor også her fastsat, at anmeldelse skal ske umiddelbart efter konstatering af dødsfaldet. Om forståelsen af ”umiddelbart efter” henvises der til bemærkningerne til § 2, stk. 1.

Til § 4

Bestemmelsen er ny.

Anførslen af, at reglerne kan omfatte formkrav giver eksempelvis mulighed for at pålægge de anmeldelsespligtige at anvende anviste blanketter eller formularer eller at anvende elektroniske løsninger.

Anførslen af, at reglerne kan omfatte dokumentationskrav giver mulighed for at pålægge den anmeldelsespligtige at dokumentere forældremyndighed, alder eller bopæl.

Hjemmelsbestemmelsen kan også anvendes til fastsættelse af regler om, hvordan et dødsfald skal anmeldes, hvis afdøde ikke har et dansk personnummer.

Til § 5

Bestemmelsen er ny og fastsætter, hvordan der skal forholdes med lig.

Et lig forstås som en afdød person, frigivet ved underskrevet dødsattest i henhold til gældende regler om ligsyn.

Fastsættelsen af, at lig kan brændes, er medtaget som følge af, at stadig flere og flere borgere ønsker at blive brændt. Et ønske som på nuværende tidspunkt ikke kan imødekommes i Grønland. Har en borger således fremsat ønske om at blive brændt efter sin død, er det afdødes efterladte, der må sørge for, at liget bliver fragtet til Danmark eller andet land og kremeret i henhold til dette lands regler.

Til § 6

Bestemmelsen fastsætter, hvor begravelse skal ske.

Det fastsættes, at dette skal ske på kirkegårde eller godkendte gravpladser i henhold til reglerne herom i forslaget kapitel 3. Dette er en videreførelse af reglerne herom i Kirkegårdsforordningens § 8.

Ved begravelse forstås jordpåkastelse og efterfølgende jordfæstelse i henhold til folkekirkens autoriserede ritual herom. For ikke-medlemmer af folkekirken forstås begravelsen som en selvvalgt, eventuelt af et andet trossamfund bestemt, ceremoni med efterfølgende jordfæstelse. En sådan ceremoni sker i sagens natur udenfor folkekirkens kirkerum. Ikke-medlemmer af folkekirken kan efter ansøgning fra nærmeste pårørende til begravelsesmyndigheden blive begravet som medlemmer.

Bestemmelsen fastsætter ultimativt, at begravelser skal ske enten på en kirkegård eller på en godkendt gravplads, mens der i kapitel 3 sker en nærmere regulering af, hvem der er berettiget til en begravelse, og på hvilken kirkegård eller godkendt gravplads begravelsen kan ske.

Om sondringen mellem ”kirkegårde” og ”andre godkendte gravpladser” henvises der til bemærkningerne til forslaget § 14.

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny og skal ses i sammenhæng med forslaget § 5.

Ved ligbrænding forstås kremering. Der er på tidspunktet for lovens ikrafttræden ikke krematorier i Grønland.

Som for begravelser er der med bestemmelsen fastsat en ultimativ bestemmelse om, hvordan lig kan brændes. Dette kan alene ske i de i bestemmelsen nævnte krematorier.

Inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet (Miljøbeskyttelsesloven) giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler om miljøgodkendelse af særligt forurenende virksomheder, hvilket aktuelt er sket ved Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 11 af 20. august 2004 om miljøgodkendelse af særligt forurenende virksomheder m.v. I bekendtgørelsens § 2, stk. 2, er det fastsat, at der ved særligt forurenende virksomheder m.v. forstås de virksomheder, anlæg og indretninger, der er optaget på listen til bekendtgørelsens bilag 1. I bilag 1 er krematorieanlæg nævnt under pkt. K, Andre virksomheder. Bekendtgørelsen fastsætter regler om miljøgodkendelse af de virksomheder m.v., der er omfattet af bekendtgørelsen.

Bestemmelsen angiver en valgmulighed mellem krematorier i Grønland og i udlandet. Bestemmelsen indeholder også en henvisning til forslagets § 37, stk. 3, der er en overgangsbestemmelse. Formålet hermed er at gøre opmærksom på, at muligheden for ligbrænding i Grønland ikke eksisterer, så længe der ikke er etableret et eller flere miljøgodkendte krematorier i landet.

Såfremt den afdøde før sin død har fremsat ønske om kremering eller den afdødes nærmeste pårørende anmoder herom, er det dødsboet efter den afdøde, der finansierer kremeringen i det omfang, der er midler hertil. Såfremt der ikke foreligger tilstrækkelige midler til, at den afdødes ønske om kremering kan imødekommes, er det offentlige ikke forpligtet til at afholde udgifterne hertil.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Der er hermed fastsat en ultimativ angivelse af, hvordan der skal forholdes med aske. Der kan således ikke foretages andet end urnenedsættelse eller askespredning efter reglerne herom.

Ved ”asken” forstås al asken af det brændte lig. Der kan således ikke ske en opdeling af asken i flere urner, og der vil ikke kunne ske askespredning af noget af asken forskellige steder. Dette er begrundet i etiske og ressourcemæssige hensyn.

Bestemmelsen fastsætter desuden, at urner, der indeholder aske, indtil nedsættelse eller spredning alene kan opbevares i præstegældet. Bestemmelsen er begrundet i etiske og hygiejniske forhold og har til formål, at der tages forsvarligt vare på asken, indtil dens nedsættelse eller spredning.

Pårørende har således ikke mulighed for at opbevare en urne med afdødes aske i hjemmet. Urner kan dog i sagens natur udleveres til transport for pårørende med henblik på askespredning.

Til § 8

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen har til formål at fastsætte, hvem en anmodning om foretagelse af begravelse eller ligbrænding skal fremsættes over for. Det fastsættes i forslaget § 9, hvem der er begravelsesmyndighed.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny og fastsætter, hvem der kan fremsætte anmodning.

Den her anførte personkreds tager udgangspunkt i, hvad der normalt forstås ved afdødes nærmeste pårørende. Det er i denne forbindelse præciseret i sidste pkt., at et ægteskabslignende samliv af mindst 1 års varighed, der er dokumenteret ved bopælsattest, sidestilles med ægteskab.

Med formuleringen ”i nævnte rækkefølge” er det tilsigtet præciseret, at man kun er berettiget til at fremsætte anmodning, såfremt der ikke er en foranstående berettiget. Dette udelukker på den anden side ikke, at man kan gøre indsigelse mod begravelsesmyndighedens afgørelse, om hvordan der skal forholdes med liget, jf. forslaget § 9, stk. 2.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny.

Der kan med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen åbnes op for, at andre end afdødes pårørende kan foretage anmodning. Dette kan eksempelvis være nære venner.

Hvis ingen af de pårørende fremsætter anmodning, er det begravelsesmyndigheden, der afgør det. Begravelsesmyndigheden vil altid sørge for at tage selv den fjerneste pårørende med på råd.

Til § 9

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny.

Kompetencen kan delegeres til andre gejstlige i præstegældet (andre præster eller kateketer). Bestemmelsen understreger præstegældets chef som begravelsesmyndighed for alle personer - uanset trosretning - på stedet. Efter fast folkekirkelig praksis indtræder kateketen i præstens rolle, dersom præstestillingen er vakant.

Det er således uden betydning, om personen havde fast bopæl eller lignende på dette sted. Dette betyder også, at præstegældet i Grønland også er begravelsesmyndighed for personer med domicil i eksempelvis Danmark, og derfor skal underskrive for eventuel ligbrænding i Danmark, da det netop er begravelsesmyndigheden, der gør det.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen fastsætter begravelsesmyndighedens kompetence og opgaver.

Bestemmelsen fastsætter desuden, hvilket grundlag afgørelsen skal træffes på. Dette er med henblik på at sikre, at afgørelsen afspejler, hvad der må antages at have været afdødes ønske. Det vil være en tjenesteforsømmelse for den kirkebogsførende præst, hvis dette ikke har været iagttaget.

I praksis forekommer der ganske få af sådanne sager, og begravelsesmyndigheden kan afgøre de fleste sager uden større problemer.

Bestemmelsen er medtaget, fordi der kan opstå situationer, hvor de pårørendes anmodninger ikke harmonerer med den afdødes ønsker, ligesom der kan være tilfælde af uenighed blandt de pårørende om, hvorvidt der skal ske en kirkelig begravelse eller urnenedsættelse af deres afdøde slægtning, eller om der skal foretages begravelse eller ligbrænding.

I sådanne tilfælde skal begravelsesmyndigheden efter en samtale med de pårørende træffe en begrundet afgørelse samt informere de pårørende om, at afgørelsen kan indbringes for retten. Endelig skal begravelsesmyndigheden være opmærksom på, at den ”religiøse myndighedsalder” er 15 år, hvorfor man som udgangspunkt, når afdøde er under 15 år, må følge forældrenes ønske, hvad enten barnet er døbt eller ej. Begge forældre skal høres, medmindre kun den ene forældre har forældremyndigheden.

Der kan dog opstå situationer hvor et barn under 15 år specifikt har tilkendegivet, at vedkommende ved sin død ønsker en kirkelig begravelse eller bisættelse, og om der skal foretages begravelse eller ligbrænding. I sådanne situationer skal barnets synspunkter tillægges passende vægt i overensstemmelse med barnets alder og modenhed.

Såfremt der gøres indsigelse mod begravelsesmyndighedens afgørelse, er det begravelsesmyndighedens opgave at forelægge indsigelserne for retten. Det betyder, at begravelsesmyndigheden skal sørge for, at retten får overleveret sagens akter. Det er erfaringen, at retten træffer afgørelser i disse sager meget hurtigt.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen er begrundet i ønsket om at sikre, at der ikke ved en fejl bliver foretaget begravelse eller ligbrænding af personer, som ikke er døde.

Dødsattesten underskrives af den læge, der har foretaget ligsynet. Dødsattesten bør som udgangspunkt være elektronisk. På dødsattesten anføres oplysninger om afdødes navn, adresse, dato for dødsfaldet mv. Her angiver lægen tillige hvilke dødstegn (ligpletter, dødsstivhed mm.), der var

til stede ved ligsynet. Hvis der er gennemført retslægeligt ligsyn, skal den underskrives af både politi og embedslæge. Dødsattesten udleveres til begravelsesmyndigheden, hvorefter begravelse kan ske.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny.

Der er fastsat en frist på 1 dag, fra afgørelsen er truffet. Den korte frist er begrundet i, at der er behov for en hurtig afklaring. Personer, der har en interesse i, hvordan der skal forholdes med liget, må antages at gøre sig bekendt med den kirkebogsførende præsts afgørelse herom. Den pågældende person kan således også meddele den kirkebogsførende præst, at vedkommende har en sådan interesse i spørgsmålet, at vedkommende ønsker at blive orienteret om afgørelsen.

Til § 10

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny.

Har afdøde ønsket ligbrænding, vil bestemmelsen i kraft af henvisningen til overgangsbestemmelsen ikke være forpligtende, så længe der ikke er etableret miljøgodkendte krematorier i Grønland.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen er udtryk for, at den der fremsætter anmodning i disse tilfælde er den, der bedst ved eller bedst vil kunne skønne, hvad afdøde måtte have ønsket.

Til § 11

Bestemmelsen er ny.

Medlemskabet skaber således en formodning for, hvem der skal forestå den ceremonielle begravelseshandling.

Således må en person, der er udmeldt fra folkekirken eller andet trossamfund, ved denne handling siges at have tilkendegivet et ønske om ikke at få foretaget begravelsesceremoni i folkekirken henholdsvis i andet trossamfund. I overensstemmelse med hidtidig praksis vil det dog i sidste ende være præsten på stedet, som, efter samtale med nærmeste pårørende, afgør, om afdøde i sådant tilfælde alligevel kan få en kirkelig begravelse.

Til § 12

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny.

”Afgørelse vedr. de i § 9, stk. 2 nævnte forhold” kan både være begravelsesmyndighedens afgørelse i de tilfælde, hvor der ikke er gjort indsigelse og de tilfælde, hvor fremsat indsigelse er taget til følge. Det kan også være i de tilfælde, hvor en indsigelse ikke er taget til følge, og hvor retten således har afgjort spørgsmålet.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny

Med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen kan der fastsættes regler om fravigelse af stk. 1, når særlige omstændigheder taler herfor.

”Særlige omstændigheder” foreligger blandt andet, når det af etiske og sundhedsmæssige årsager er nødvendigt, at den afdøde begravnes eller kremeres.

Til § 13

Til stk. 1

Bestemmelsen er en uændret videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 7, stk. 1.

Bestemmelsen omhandler retten til at blive begravet eller urnenedsat på den til bopælen eller opholdsstedet tilhørende kirkegård. Personkredsen er enhver, der har fast bopæl, eller som midlertidigt opholder sig i Grønland. Askespredning er ikke nævnt i bestemmelsen. Dette skyldes, at der ikke er et krav på askespredning, jf. forslaget § 15, stk. 2. Den personkreds, der er berettiget til begravelse eller urnenedsættelse, vil dog også være berettiget til at fremsætte anmodning om askespredning efter forslaget § 15, stk. 2.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny, men er udtryk for en kodificering af hidtidig praksis.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en delvis videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 7, stk. 2. Der henvises om ændringer til beskrivelsen heraf under de almindelige bemærkninger.

Til stk. 4

Bestemmelsen er en delvis videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 7, stk. 2. Der henvises om ændringer til beskrivelsen heraf under de almindelige bemærkninger.

Til § 14

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 8, stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter, at ingen kan begraves eller urnenedsættes uden for de af Kalaallit Nunaanni Ilagiit tilhørende kirkegårde. Reglen er medtaget for at sikre Kirken et overblik over de begravelser og urnenedsættelser, der finder sted i Grønland.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 8, stk. 2.

Hovedreglen i stk. 1 kan fraviges ved dødsfald under fangst, ekspeditionsrejser eller lignende. Reglen om at gravstedet skal sikres bedst mulig, herunder at det så tydeligt som muligt skal markeres som gravsted ved anbringelse af kors eller lignende, er i øvrigt videreført fra forordningen.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny, men er udtryk for en kodificering af den hidtidige praksis.

Bestemmelsen skal sikre, at der f.eks. ikke oprettes små familiegravsteder eller lignende uden tilladelse. Den er samtidig medtaget i en erkendelse af, at der stadig bor personer uden for den almindelige by- og bygdeinddeling, og at Biskoppen i undtagelsestilfælde skal kunne give disse personer tilladelse til at blive begravet eller urnenedsat på stedet.

Til § 15

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 13, stk. 1.

Da der indtil videre ikke er mulighed for ligbrænding i Grønland, er der kun få tilfælde af urnenedsættelser. Men det bør evt. oplyses overfor de personer, der tager ophold uden for Grønland, men som ønsker at blive begravet i Grønland, at ligbrænding ud fra et økonomisk og praktisk synspunkt er at anbefale.

Til stk. 2

Forslagets § 15 er en videreførelse af Kirkeforordningens § 13, stk. 2. Det er i forslaget fastsat, at det nu er Biskoppen, der kan give tilladelse til, at der forholdes med asken på anden sømmelig måde.

I forhold til askespredning er det kun muligt at blive askespredt overgrønlandske farvande. Herved forstås havet, større fjorde og bugter. Det anses for uetisk og uhygiejnisk, når asken spredes i f.eks. små bække, vandløb, søer, eller på land.

Til § 16

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 1, stk. 1

Bestemmelsen placerer et hovedansvar for begravelsespladser på kirkegårdene hos kommunen. Bestemmelsen er på denne måde speciel, idet kirkegården ejes af Kalaallit Nunaanni Ilagiit, jf. forslaget § 18.

Den umiddelbare uoverensstemmelse hænger sammen med folkekirkens egen manglende mulighed for praktisk forvaltning, herunder maskinelt, af kirkegårdene. I praksis udtrykker § 16 sammenholdt med § 18 derfor et samarbejde.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 1, stk. 2, som pålægger kommunalbestyrelsen at afholde udgifterne til at anlægge, drive, vedligeholde og nedlægge kirkegårde.

Bestemmelsen i stk. 2 placerer de store økonomiske opgaver og ansvar hos kommunen, mens opgaver, som efter deres karakter må betragtes som pynt og daglig vedligeholdelse, ligger hos menighedsrepræsentationen, jf. forslaget § 19.

Til stk. 3

Bestemmelsen er med enkelte ændringer en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 14. Der henvises til de almindelige bemærkninger for uddybning heraf.

Den Grønlandske Begravelsesplads på Vestre Kirkegård i København er et eksempel på en sådan særlig begravelsesplads.

Til stk. 4

Bestemmelsen er udtryk for en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 3, 2. pkt., og angiver reglen om, at andre begravelsespladser kun kan oprettes med tilladelse fra Naalakkersuisut. Bestemmelsen tager sigte på de begravelsespladser, som ikke tilhører Den Grønlandske Kirke.

Til § 17

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 1, stk. 3. Der er foretaget enkelte ændringer. Der henvises for uddybning herom til de almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen udtrykker det praktiske samarbejde mellem kommune og kirke, som altså enten kan foregå i skriftlig udtalelsesform eller på møde.

Til § 18

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 3, 1.pkt.

Bestemmelsen udtrykker det egentlige ejerforhold. I en tvivlssituation omkring kirkegårdene forholder det sig overordnet således, at det er folkekirken, som ejer kirkegårdene.

Til § 19

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 2. Der er foretaget enkelte ændringer. Der henvises for uddybning herom til de almindelige bemærkninger.

Med den daglige vedligeholdelse, som afgrænset overfor kommunernes opgaver i henhold til forslaget § 16, stk. 2, forstås alene maling og reparationer af kors, øvrig udsmykning men ikke eksempelvis snerydning eller lignende mere omfattende opgaver, som efter deres karakter omfattes af vedligehold, drift eller anlæg, jf. hovedbestemmelsen om kommunens økonomiske ansvar for kirkegårdene i § 16, stk. 2.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Udgifterne omfatter ikke afholdelse af lønudgifter til menighedsrepræsentanter. Det vil dog i sidste ende være provstiets økonomi, som er afgørende for eventuelle hensættelser på budgettet til denne opgave. Modsat bliver provsterne under denne bestemmelse nødt til årligt at budgettere med et vist vedligeholdelsesbeløb til maling af kors og andre småting på provstiets kirkegårde.

Til § 20

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 3, 1. pkt.

Bestemmelsen medfører, at afdøde, og her antageligvis den afdødes efterladte må tåle, at den afdøde begravnes på det af kommunen anviste gravsted.

Således kan man ikke kræve eller forvente at blive begravet et særligt sted på kirkegården.

Modsat kan man altid bede sig fritaget for korset, hvis man ikke ønsker denne markering på kirkegården. Folkekirken er til gengæld ikke forpligtet til i stedet at sætte et bestemt andet mærke for graven.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen afslutter en hidtidig, men brudt praksis på området. Hovedreglen er herefter, at der ikke kan reserveres gravpladser.

Bestemmelsen er medtaget for at forhindre, at én eller flere familier reserverer dele af kirkegården, hvorved der ikke er plads til, at byens øvrige borgere har mulighed for at blive begravet på den kirkegård, som hører til bopælsstedet.

Bestemmelsen giver imidlertid mulighed for at Biskoppen efter anmodning herom kan give tilladelse til, at en borger bliver begravet ved siden af et afdødt familiemedlem, hvis pladsen er ledig.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny.

Tilladelse forudsætter således, at Biskoppen rådfører sig med kommunen om det praktisk mulige i en sådan eventuel tilladelse.

Til § 21

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 16, stk. 1, som fastsætter, at der ved enhver kirkegård skal findes en af Kirkenævnet udstedt vedtægt for orden på kirkegården og dennes benyttelse, en af Kirkenævnet autoriseret kirkegårdprotokol samt et kort over kirkegården.

Biskoppen skal således sørge for udstedelse af en generel eller konkret kirkegårdsvedtægt. På samme måde forudsætter bestemmelsen, at Biskoppen ved lovens ikrafttræden har udsendt autoriserede kirkegårdsprotokoller klar til anvendelse for menighedsrepræsentationerne.

Reglerne om kirkegårdens benyttelse omfatter regler for gravstedernes størrelse og fredningstid, samt takster for erhvervelse, fornyelse og vedligeholdelse af gravsteder.

Det anbefales desuden, at kirkegårdens helhed og retningslinjer for den overordnede vedligeholdelse fastsættes i kirkegårdsvedtægten.

På kortet over kirkegården skal alle gravpladser være indtegnet og afmærket med nummer. Kortet skal også vise placeringen af gravminder, der er registreret som bevaringsværdige.

Til § 22

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 16, stk. 2. Der er foretaget enkelte ændringer. Der henvises for uddybning herom til de almindelige bemærkninger.

Der er med bestemmelsen tale om en styrkelse af menighedsrepræsentationens virke. Opgaven forudsætter et samarbejde med menighedsrepræsentationens gejstlige medlemmer

(begravelsesmyndigheden på stedet), således alle begravelser vil være at finde i de nye kirkegårdsprotokoller.

Bestemmelsen i stk. 2 omfatter ikke afholdelse af lønudgifter til menighedsrepræsentanter. Opgaven forudsættes løst under kirkens eget frivillige interesseområde.

Kirkegårdsprotokollen skal foreligge i to eksemplarer og indeholde oplysninger om, hvem der er begravet på kirkegården, herunder stilling og fødsels- og dødsdag, hvornår begravelsen har fundet sted, samt oplysninger om hvem der har brugsret og hvornår brugsperioden udløber samt gravnummer. Det skal desuden noteres, hvis der er et gravminde, der er registreret som bevaringsværdigt.

I forbindelse med lovens ikrafttræden vil der blive udarbejdet nye kirkegårdsprotokoller, således at personer, der er medlem af et trossamfund uden for Kalaallit Nunaanni Ilagiit fremover vil få tildelt en begravelsesplads i afgrænsede sektioner inden for de i forvejen tildelte arealer.

Bemyndigelsesbestemmelsen i stk. 3 er medtaget i en erkendelse af, at protokollen og den administrative førelse af denne, ofte kræver en uddybende forklaring for de personer, der skal varetage opgaven i det daglige. Sådanne regler vil med fordel kunne fastsættes i bekendtgørelsesform, således at forslaget alene omhandler de overordnede krav. Der kan samtidig i bekendtgørelsesform fastsættes regler for, hvordan protokollen udfyldes, om dette evt. kan ske elektronisk, og hvorvidt der føres tilsyn med protokollen, og i så fald af hvem.

Til § 23

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 5. Der er foretaget enkelte ændringer. Der henvises for uddybning herom til de almindelige bemærkninger.

Der er aktuelt fastsat regler i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 47 af 28. november 1990 om kirkegårdes indhegning, omgivelser mv.

Til § 24

Bestemmelsen er en uændret videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 6, hvorefter offentlig vej eller gangsti ikke må anlægges over kirkegården.

Til § 25

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 11. Der er foretaget enkelte ændringer. Der henvises for uddybning herom til de almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen forudsætter et detaljeret kendskab til disse kirkegårde i provstierne. De ordensbestemmelser, der nævnes i bestemmelsen, kan være en kirkegårdsvedtægt, jf. forslaget § 21.

Bestemmelserne om, at kirkegårde fortsat skal være markeret som kirkegård, og at kirkegårdens ordensbestemmelser er opslået på et synligt sted, er medtaget af hensyn til, at eventuelle besøgende på stedet ikke ved et uheld skal komme til at foretage sig noget utilsigtet, f.eks. at slå lejr på en tilgroet kirkegård.

I praksis betyder det, at provsten indenfor sit geografiske arbejdsområde med jævne mellemrum skal besøge de steder, hvor der er registrerede kirkegårde på ubeboede pladser, og der påse, at kirkegården ikke har været udsat for hærværk eller lignende. Som en del af tilsynet er det ligeledes provstens opgave at påse, at kirkegården er tydelig markeret, og at kirkegårdens ordensbestemmelser er tilgængelige for besøgende på stedet.

Til § 26

Bestemmelsen er en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 12. Der er foretaget enkelte ændringer, herunder at det nu er Biskoppen, der træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen skal imødekommes. Der henvises for uddybning herom til de almindelige bemærkninger.

Begravelser på disse kirkegårde bør (medmindre adgangsvejene er meget gode) kun undtagelsesvis finde sted for at imødekomme evt. ønske herom fra personer, der har en særlig tilknytning til stedet, herunder hvis den afdøde har boet der længe, eller hvis ægtefællen er begravet der.

Bestemmelsen har en vis sammenhæng med forslaget § 14, stk. 3. Anvendelsen af § 26 i modsætning til § 14, stk. 3, forudsætter, at stedet tidligere har været en beboet plads med egen kirkegård. De omstændigheder, der i øvrigt kunne tale for en sådan tilladelse kunne eksempelvis være et meget langt ophold på stedet eller en ægtefælles begravelse på stedet. En tilladelse efter § 26 forudsættes at være omkostningsneutral for det offentlige.

Til § 27

Bestemmelsen er en delvis videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 9.

Bestemmelsen fastsætter, at det nu er Biskoppen, der, efter indstilling fra menighedsrepræsentationen, kan fastsætte en højere fredningstid.

Ved gravsted forstås ethvert gravsted både inden for og udenfor folkekirkens kirkegårde. Fredningstiden er 50 år og angår de enkelte gravsteder. Bestemmelsen er således ikke til hinder for, jf. også forslaget § 28, stk. 2, at en kirkegård med mange gravsteder opdeles i eksempelvis sektioner, hvor alene de gravsteder, som endnu ikke er 50 år gamle, ikke må røres.

Ved fastsættelsen af fredningstiden er der to hensyn at tage, dels hensynet til de efterladte, der ønsker at værne om gravstedet som et minde, dels det samfundsmæssige hensyn, at begravelse er den måde, på hvilken man på en etisk og hygiejnisk forsvarlig måde fjerner afdødes jordiske rester.

Den laveste fredningstid bør fastsættes under hensyn til, at formuldningsprocessen bør være tilendebragt inden for fredningstiden. Da den hertil nødvendige tid er af forskellig længde afhængig af de klimatiske forhold i de forskellige egne af landet, bør den på det enkelte sted fastsættes efter sundhedsmyndighedernes anvisning.

Det skal bemærkes, at spørgsmålet om fredningstidens længde kun vil være relevant de steder, hvor der er mangel på areal, og hvor man derfor enten ønsker at genanvende et gammelt kirkegårdsareal som kirkegård, eller anvende det til andet formål. Hvor der er plads nok, vil det være naturligt at lade gamle gravsteder og kirkegårde henligge urørt.

Bestemmelsen i stk. 2 forudsættes anvendt ved gravsteder af kulturel betydning.

Bestemmelsen i stk. 3 omfatter både de situationer, hvor et ordinært gravsted på en kirkegård af juridiske grunde, herunder som led i en politimæssig efterforskning, skal åbnes og de situationer, hvor et gravsted udenfor kirkegårdene skal åbnes med henblik på flytning af ligrester.

Bestemmelsen i stk. 4 forudsætter en ordentlig og sømmelig behandling af ligrester, når de optages af deres respektive gravsteder og nedlægges i den omtalte fællesgrav. Det er afgørende for nedlæggelsen i fællesgraven, at denne ikke forstås som hverken en genbegravelse eller i øvrigt opfattes ceremoniel. Der er alene tale om respektfuld flytning.

Til § 28

Bestemmelsen er med præciseringer en videreførelse af Kirkegårdsforordningens § 10.

Som noget nyt er både kirkegård og kirkegårdsareal angivet i reglerne om nedlæggelse og overgang til anden anvendelse. Begge betegnelser er medtaget ud fra den betragtning, at der kan opstå visse situationer, hvor det er nødvendigt eller mest fordelagtigt, hvis en del af kirkegårdsarealet nedlægges eller overgår til anden anvendelse.

I praksis kan det også, under hensyntagen til kommunalplanen, besluttes at inddele kirkegårde i sektioner. Herved vil eksempelvis sektion A skulle udnyttes før sektion B og C tages i brug. Fredningstiden for gravsteder i sektion A vil naturligt udløbe før fredningstiden i sektion B og C. I henhold til forslagets kapitel 4 er det menighedsrepræsentationens opgave at registrere sådanne inddelinger i kirkegårdsprotokollen.

Bestemmelsen i stk. 1 omhandler eksisterende kirkegårde, hvor der henset til praktiske forhold er plads nok, men hvor man af andre grunde ønsker at stoppe med at anvende kirkegården.

Bestemmelsen i stk. 2 omhandler den situation, at fredningstiden er udløbet, og alligevel skal biskoppen give tilladelse til kirkegårdens nedlæggelse henholdsvis overgang til anden anvendelse.

Bestemmelsen i stk. 3 har biskoppen som handlende myndighed. Ved offentliggørelse vil en almindelig indrykning i et landsdækkende medie tillige med en offentliggørelse på stiftets hjemmeside kunne opfylde bestemmelsens krav.

Bestemmelsen skal blandt andet sikre, at der i forbindelse med en kirkegård og et kirkegårdsareals overgang til anden brug tages hensyn til såvel pårørende som almene etisk/hygiejniske forhold. Herunder at borgernes retssikkerhed tilgodeses ved, at afgørelse om nedlæggelse af en kirkegård med opsættende virkning kan indbringes for Naalakkersuisut, jf. forslaget § 34, stk. 2.

Bestemmelsen i stk. 4 giver klage opsættende virkning.

Bestemmelsen i stk. 5 forudsætter en ordentlig og sømmelig behandling af ligrester, når de optages af deres respektive gravsteder og nedlægges i den omtalte fællesgrav. Det er afgørende for nedlæggelsen i fællesgraven, at denne ikke forstås som hverken en genbegravelse eller i øvrigt opfattes ceremoniel. Der er alene tale om respektfuld flytning.

Til § 29

Bestemmelsen er ny.

Ved gravminder forstås foruden gravsten andre former for mindesmærker, f.eks. kors, søjler og skulpturer.

Et gravminde skal alene registreres som bevaringsværdigt, hvis det ud fra en saglig vurdering og efter anvendelse af udvælgelseskriterierne må anses for at være et gravminde, der bevarer mindet om fortjenstfulde personer, eller som i øvrigt på kunstnerisk, kulturhistorisk eller andet grundlag må anses for særlig bevaringsværdigt. Det er ikke hensigten med reglerne om registrering af bevaringsværdige gravminder, at der nødvendigvis skal forefindes et registreret gravminde på hver kirkegård. Der kan således være kirkegårde, hvor det efter en gennemgang vurderes, at ingen gravminder bør registreres.

Det kan indgå som et element i overvejelserne, at et gravminde er gammelt, men alder er ikke i sig selv afgørende. Tilsvarende kan det indgå i overvejelserne, om et gravminde har været typisk for kirkegårdene i provstiet. Selvom et gravminde som udgangspunkt opfylder ét eller flere af udvælgelseskriterierne, bør det overvejes, om registrering bør finde sted, hvis gravmindet er i en sådan stand, at det adskiller sig væsentligt fra den tilstand, gravmindet var i, da gravmindet blev placeret på kirkegården, eller hvis gravmindets kulturhistoriske værdi ikke længere er til stede.

Udvælgelseskriterierne skal generelt betragtes som vejledende. Det indebærer, at det altid vil være et skøn, hvorvidt et gravminde skal registreres.

Menighedsrepræsentationen sørger for at føre registreringen til kirkegårdsprotokollen og orientere Biskoppen herom.

Til § 30

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen må anses for en styrkelse af menighedsrepræsentationens virke i folkekirken. Med bestemmelsen påtænkes dog ikke afholdelse af lønudgifter til menighedsrepræsentanter. Opgaven forudsættes løst under kirkens eget frivillige interesseområde.

Registreringen skal ske efter indhentet udtalelse herom fra Grønlands Nationalmuseum og Arkiv. I praksis betyder det, at menighedsrepræsentationen udarbejder et forslag med en beskrivelse og en begrundelse ledsaget af dokumentation for gravmindet. Menighedsrepræsentationen sender forslaget elektronisk eller med almindelig post til en ved Grønlands Nationalmuseum og Arkiv ansat sagkyndig person. Den sagkyndige foretager en museumsfaglig vurdering af det fremsendte, og returnerer herefter udtalelse til menighedsrepræsentationen om, hvorvidt gravmindet bør registreres. I tilknytning hertil kan den sagkyndige give en kort anbefaling af praktiske tiltag i forbindelse med vedligeholdelse af gravmindet.

Til § 31

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen i stk. 2 vil gælde en anden placering på folkekirken område. Derudover vil Biskoppen skulle indhente tilladelse fra de relevante offentlige myndigheder.

Til § 32

Bestemmelsen er ny.

Afregistrering sker, hvor kulturmindet eksempelvis er forgået eller ikke længere vurderes at have den fornødne kulturelle værdi.

Ved afregistrering af gravminder foretages den samme procedure som ved registrering, dvs. med inddragelse af sagkyndig bistand fra Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, registrering i kirkegårdsprotokollen og orientering herom til Biskoppen.

I henhold til Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 47 af 28. november 1990 om kirkegårdes indhegning, omgivelser mv. er det allerede fastslået, at mindesmærker af trækors, gravgitre, gravsten eller lignende, der ved deres størrelse eller form vil virke skæmmende på kirkegården, kan menighedsrepræsentationen beslutte, at disse mindesmærker skal fjernes.

Til § 33

Bestemmelsen er ny.

Hjemmelsbestemmelsen kan eksempelvis tænkes anvendt til fastsættelse af regler om formkrav og om samarbejdet mellem menighedsrepræsentationen og Grønlands Nationalmuseum og Arkiv.

Til § 34

Bestemmelsen er ny.

Det er fundet hensigtsmæssigt at fastsætte en mulighed for at påklage Biskoppens afgørelser til Naalakkersuisut. Dette er i overensstemmelse med de klageregler, der i øvrigt gælder i henhold til Kirkeloven vedr. Biskoppens afgørelser. For så vidt angår klage over Biskoppens beslutning om en kirkegårds eller et kirkegårdsareals nedlæggelse eller overgang til anden benyttelse er der i overensstemmelse med det herom fastsatte i Kirkegårdsforordningen fastsat en længere klagefrist.

Til § 35

Bestemmelsen er ny.

Tilsynet hænger sammen med det allerede lovfastede tilsyn, som Biskoppen har i medfør af Kirkelovens § 6, og etablerer således forvaltningsenhed indenfor Kirken i Grønland med Biskoppen som øverste myndighed indenfor kirkens regi.

Bestemmelsen er en smule anderledes end Kirkelovens almindelige tilsynsforhold på folkekirkens område, idet provsterne i Kirkeloven har et mellemtilsyn i gejstlig forstand og er egentlig klagemyndighed i juridisk forstand før Biskoppen. Her fritages provsterne altså for denne klage- og mellemkommende tilsynsfunktion.

Til § 36

Bestemmelsen er ny.

Det er fundet hensigtsmæssigt af hensyn til vigtigheden af reglernes afholdelse, at overtrædelse heraf kan sanktioneres med bøde.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Hvor denne lov eller forskrifter udstedt i medfør af Inatsisartutloven hjemler idømmelse af bøde, kan bøden pålægges en juridisk person efter regler i Kriminalloven for Grønland. Bestemmelsen tager sigte på de situationer, hvor offentlige myndigheder, herunder Sundhedsvæsenet og kommunalbestyrelsen, ikke varetager deres opgave efter reglerne herom i loven.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny.

Bestemmelsen giver mulighed for, at der også i bekendtgørelsesform, kan fastsættes regler om sanktioner i form af bøde for overtrædelse af bekendtgørelsen.

Til § 37

Ikrafttrædelsestidspunktet er fastsat med henblik på at sikre fornøden tid til forslagets implementering, herunder til udarbejdelse af de fornødne administrative forskrifter.

Om overgangsbestemmelsen i stk. 3 henvises der til de almindelige bemærkninger.